

Lex OZE 3 míří do třetího čtení. V pořadí třetí novela energetického zákona předznamenává další modernizaci české energetiky s ohledem na obnovitelné zdroje

30.10.2024 - | Frank Bold

Poslanecká sněmovna ve druhém čtení projednala novelu energetického zákona známou jako Lex OZE 3. Novela zavádí akumulaci elektřiny a takzvanou agregaci flexibility, která sdružuje výrobu a spotřebu elektřiny kvůli vyrovnávání a stabilizaci zatížení sítě. Návrh zároveň doplňuje i některá ustanovení ke sdílení elektřiny. Poslanci diskutovali o pěti desítkách pozměňovacích návrhů.

Díky pozměňovacímu návrhu poslance Ivana Adamce by se například **mohlo zjednodušit povolování menších fotovoltaik** a zdrojů sloužících zejména pro vlastní spotřebu. Licenci by nově měly potřebovat až zdroje s výkonem 100 kW místo současných 50 kW.

“Návrh jde určitě správným směrem, i po jeho přijetí ale zůstanou v oblasti licencí nejasnosti. Výrobny do 100 kW nebudou licenci potřebovat, pokud nejsou provozovány podnikatelským způsobem. Co to ale přesně znamená, bude muset Energetický regulační úřad posuzovat individuálně. Jak k posouzení úřad přistoupí, by mohlo vyjasnit například výkladové stanovisko,” uvedla **Laura Otýpková, právnička expertní skupiny Frank Bold**. Hranice pro licenci a stavební povolení se od 1. ledna 2023 zvyšovala u licencí z 10 kW a pro stavební povolení z 20 kW na současnou hranici 50 kW. Změnu přinesla novela Lex OZE 1.

Ve třetím čtení budou poslanci **rozhodovat** také o datu **spuštění “finálního” Elektroenergetického datového centra (EDC)**. Energetický zákon zatím počítá s termínem 1. července 2026, ale pokud Sněmovna schválí pozměňovací návrh poslance Ivana Adamce, odsune se spuštění agregace flexibility a dalších pokročilých funkcí EDC až na prosinec 2027. **Zahraniční trendy** jdou přitom **opačným směrem** a agregaci flexibility podporují, stejně jako další kroky k širšímu využívání obnovitelných zdrojů energie.

“Inspirativní je třeba Nizozemí a Polsko, kde využívají sdílené připojení k síti, takzvaný cable pooling, a rezervovaný výkon tak může sdílet dva a více obnovitelných zdrojů. Přímě se nabízí spojení větrné a solární elektrárny, jejichž výroba se v čase překrývá pouze omezeně a naopak se během roku vhodně doplňuje,” vypočítal některé výhody zahraničních systémů **právnick Frank Bold Jan Bakule**. Připomněl, že běžná je také podpora prioritního připojování pro bateriová úložiště. *“Tyto projekty totiž mají větší přínos pro síť, protože poskytují potřebnou flexibilitu a ve výsledku uvolňují místo pro další zdroje. V již zmíněném Nizozemsku se tak odklánějí od doposud platného pravidla “first come, first served” – kdo dřív přijde, ten se dřív připojuje - a projekty bateriových úložišť zvýhodňují,”* popsal Bakule zahraniční trend.

Novela Lex OZE 3 by také mohla **posílit ochranu zákazníků**. Obchodníci s elektřinou nebudou smět omezovat výrobce ani zákazníky v právu elektřinu sdílet. Obchodník nesmí zákazem sdílet elektřinu podmiňovat ani uzavření smlouvy o výkupu. Může však nabízet speciální produkty pro osoby zapojené do sdílení elektřiny. Někteří obchodníci se proto mohou rozhodnout nabízet dva typy smluv o výkupu – jedny pro sdílejší a druhé pro výrobce, kteří o sdílení zájem nemají. Nesmí však dojít k situaci, kdy obchodník nabízí pouze jeden typ smlouvy o výkupu, který sdílení zakazuje.

„Ochranu zákazníků zapojených do sdílení elektřiny považujeme za naprosto zásadní pro úspěšné fungování komunitní energetiky. Podle pozměňovacího návrhu podpořeného hospodářským výborem by se obchodníci měli zdržet jednání, kterým by uzavření smlouvy se zákazníkem podmiňovali zákazem sdílet elektřinu, či omezením jejího množství. A pokud k tomu neexistuje spravedlivý důvod, neměl by obchodník sdílející znevýhodňovat cenovými, ani jinými podmínkami,“ uvedla Eliška Beranová, právnička Unie komunitní energetiky a Frank Bold.

Novelu teď musí **znovu projednat Hospodářský výbor**. Třetí čtení v Poslanecké sněmovně s hlasováním o pozměňovacích návrzích může proběhnout už na schůzi od 19. listopadu 2024. Novela představuje díky zavedení akumulace a agregace flexibility **zásadní posun v modernizaci české energetiky**. Pokud se její schválení stihne do konce roku 2024, umožní akumulaci od 1. července 2025. Samotná agregace flexibility by ale měla kvůli pozměňovacímu návrhu odloženou účinnost až od prosince 2027, podle předchozího návrhu to mělo být 1. srpna 2026.

<https://frankbold.org/pro-media/tiskova-zprava/lex-oze-3-miri-do-tretiho-cteni-v-poradi-treti-novela-en-ergetickeho-zakona-predznamena-dalsi-moderniz>